

YABANCI MADDE ANALİZİ

Tanım

Tüccar ve değirmenci açısından çok önemli olan yabancı maddeler sonuçta buğdayın ekmekçilik değerini de etkiler.

Yabancı madde denilince, numunenin ait olduğu normal büyüklükteki buğday tanelerinin dışında olan bütün diğer taneler ve maddeler anlaşılır. Yabancı maddeler organik ve inorganik maddeler olarak sınıflandırılabilirdiği gibi, değersiz taneler ve diğer yabancı taneler olarak ta sınıflandırılabilir.

➤ ORGANİK MADDELER

A. Değersiz Taneler

- Kırık taneler
- Buruşuk ve cılız taneler
- Diğer hububat taneleri
- Çimlenmiş taneler
- Böceklerden zarar görmüş taneler
- Embriyosu zarar görmüş taneler

B. Diğer Yabancı Taneler

- Yabancı ot tohumları
- Çavdar mahmuzundan zarar görmüş taneler
- Bozuk taneler
- Mantar hastalığından zarar görmüş taneler
- Kavuz ve kabuk parçaları
- Böcekler

➤ ANORGANİK YABANCI MADDELER

▪ **Kırık taneler:** Endosperm kısmı tamamen görülen. Ve ya embriyosu düşmüş tanelerdir. Böyle taneler değirmende temizleme sırasında döküntü olarak ayrılmasından başka, enfeksiyon ve diğer tesirlere açık olduğundan buğdayın ticari ve değirmencilik değerini düşürür. Embriyosu düşmüş taneler tohumluk olarak kullanılmazlar.

▪ **Buruşuk ve cılız taneler:** Bu taneler 1.75 mm 'lik. eleğin altına geçen tanelerdir. Bunlar yetiştirme şartları yetersizliği nedeniyle tam gelişmemiş tanelerdir. Bu tür tanelerde kabuk fazla endosperm ise azdır. Değirmende temizleme sırasında ayrılırlar.

▪ **Diğer hububat taneleri:** arpa, çavdar gibi diğer hububat taneleri yabancı hububat olarak kabul edilir.

▪ **Çimlenmiş taneler :** Plumula veya radikula (kökçük) kısımları çıplak gözle rahat görülebilen_embriyosu koyu kahverengi hal alan tanelere çimlenmiş taneler denir. Çimlenmiş tanelerin nişastaları mikroskop ile incelendiğinde tanelerde korozyon görülür.

▪ **Böceklerden zarar görmüş taneler:** Böcekler (süne, kımıl vs...) tarafından yenmiş tanelerdir. Süne zararlıları süt olum devresinde taneyi emerek beslenirler. Böyle tanelerin üzerinde iğne ucu kadar esmer leke görülür. Lekeli tanelerde zararlı , proteaz enzimi bıraktığından böyle tanelerin özleri akıcı bir hal alır. Ve ekmekçilik değerini kaybeder.

▪ **Bozuk taneler:** Bakteri veya mantarı faaliyet sonunda kızışma ve çürüme nedeniyle meydana gelebilirler. Koku, renk ve şekillerinden kolaylıkla anlaşılabilirler. Böyle tanelerin genellikle renkleri esmer ve şekilleri bozuktur.

▪ **Yabani ve zararlı ot tohumları:** Tarlada kendi halinde yetişen yabancı otların tohumları hasat sırasında buğdayın içersine karışırlar. Zehirli olanları ve buğdayın ekmekçilik değerini düşürenleri önemlidir. Hastalık sonucunda meydana gelen ve zehirli olan çavdar mahmuz, rastık, karamuk, kanavacı otu, delice, horoz ibiği vs. önemlidir.

Prensip

Yabancı maddelerin el ile seçilmesi prensibine dayanır.

Deneyin Yapılışı

25-30 g örnek (buğday) tartılır, düz bir zemine serilir. Daha önce tanımlanan yabancı maddeler pens ile tek tek ayrılır. Ayı ayrı tartılarak değersiz ve diğer yabancı taneler ile toplam yabancı madde miktarı yüzde olarak hesaplanır. Tartılar en az 0,1 g hassasiyetle yapılır.

En az % 85 oranında sağlam tane olmalıdır.

WhatsApp

Ücretsiz Danışma Hattı

0 533 925 25 04